

Medaile profesora Václava Libenského byly uděleny

Vlevo prof. Vladimír Staněk, vpravo prof. Pavel Bravený, uprostřed je mezi oceněnými místopředseda České kardiologické společnosti prof. Michael Aschermann, který medaile předával

Na zámku v Poděbradech proběhlo 10. 6. 2008 slavnostní předání Zlaté medaile profesora Václava Libenského, kterou uděluje výbor České kardiologické společnosti jednou ročně významným českým kardiologům. Letos byly medaile uděleny dvě – profesorovi Vladimíru Staňkovi a profesorovi Pavlu Bravenému. Předání medailí se účastnil i starosta města Poděbrady Ing. Ďurčanský a ředitel Lázní Poděbrady Ing. Rambousek spolu s představiteli České kardiologické společnosti a dalšími hosty.

Profesor MUDr. Vladimír Staněk, CSc., vynikající kardiolog a milovník rychlých kol

S Vladimírem Staňkem jsem se poprvé setkal při konkursním řízení na místo sekundáře do Ústavu pro choroby oběhu krevního v Praze-Krči. Bylo to v roce 1965. Ředitelem ústavu a předsedou konkursní komise byl v té době prof. MUDr. Jan Brod. Vladimír Staněk konkurs přesvědčivě vyhrál a stal se novým členem kardiopulmonální skupiny, kterou jsem tehdy vedl.

Jeho první práci, jež byla uveřejněna v impaktovaném časopise, byla zajímavá analýza plicní perfuze a ventilace při zátěži

Vladimír Staněk po promoci

u pacientů s intersticiální plicní fibrózou. Zajímal jej mechanismus vzniku hypoxemie při zátěži, kdy zjistil, že ho nelze vysvětlit jen alveolo-kapilárním blokem, ale poruchou vztahu ventilace-perfuze.

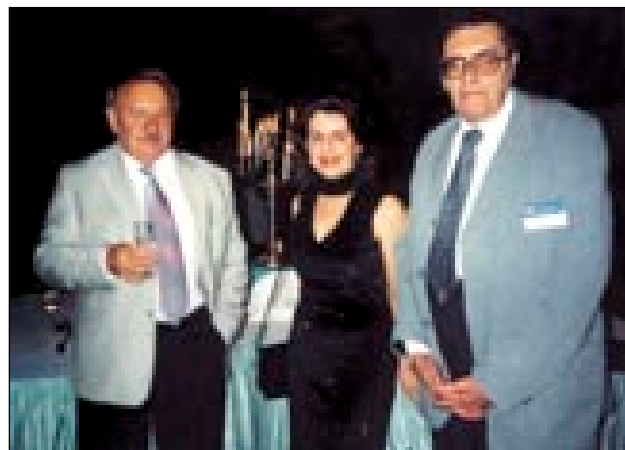
Vladimíra Staňka jsem tehdy vyslal na stipendijní místo výzkumného pracovníka k mému příteli prof. Janovi Bishopovi na interní kliniku univerzitní nemocnice v Birminghamu.

Kromě své vědecké práce v Birminghamu měl možnost provést dokonce čtrnáct koronarografií.

Hodnost kandidáta lékařských věd (CSc.) získal v roce 1968 za práci Hemodynamické změny u nemocných po pneumonektomii. Práce byla také uveřejněna ve Velké Británii; analyzovala kardiopulmonální funkci pacientů přežívajících více než čtyři roky po pneumonektomii.

S prof. Bishopem při stáži v Biminghamu

Společně jsme navštívili řadu kongresů – prof. Staněk s manželkou a autorem článku prof. Jiřím Widimským

V letech 1970–1977 se Vladimír Staněk stal vedoucím kardiopulmonální laboratoře II. interní výzkumné základny (nyní Klinika kardiologie) IKEM.

V letech 1978–1989 byl vedoucím koronární jednotky II. interní výzkumné základny IKEM; k této koronární jednotce ve spolupráci s Thomayerovou fakultní nemocnicí náleželo spádové území Prahy 4.

Ve své pracovně

V 70. letech se Vladimír Staněk věnoval vazodilatační léčbě akutního srdečního selhání při akutním infarktu myokardu a vlivu kongesce plic na hemodynamiku a respiraci, včetně stanovení množství krve v plicích a množství extravaskulární tekutiny v plicích. Své poznatky přednesl na sympoziu o kongesci plic ve Florencii v roce 1978 a byly uveřejněny v monografii *Cardiac Lung*, vydané C. Giuliniem v Padově 1979 v nakladatelství Piccin Medical Books. Práce byla také přednesena na 2. mezinárodním kongresu o plicní cirkulaci, který se konal v roce 1974 v Praze a byla uveřejněna ve Švýcarsku v nakladatelství S. Karger.

Práci o vazodilatační léčbě srdeční slabosti uveřejnil také v *Časopise lékařů českých*. Následovaly četné další práce.

Věnoval se také akutní plicní embolii a tromboembolické plicní hypertenzi. Největší pozornost v české lékařské veřejnosti získala monografie Vladimíra Staňka a spolupracovníků *Infarkt myokardu*, kterou vydalo nakladatelství Avicenum v roce 1986. Byla první českou ucelenou mono-

grafií o akutním infarktu u nás a byla oceněna mnoha lékaři.

V prosinci 1989 se Vladimír Staněk stal přednostou II. interní výzkumné základny IKEM, později Kliniky kardiologie, a tuto funkci zastával až do roku 2001. Za jeho vedení došlo k velkému rozmachu neinvazivní i invazivní kardiologie. Byl velmi oblíbeným přednostou, jeho dobrotu, příkladný přístup k pacientům a vtip mu umožňovaly snadný kontakt se spolupracovníky.

Na počátku devadesátých let zastával jeden rok funkci zastupujícího ředitele IKEM.

V roce 1993 se stal přednostou subkatedry kardiologie, vede četné kardiologické kurzy a je také předsedou zkušební atestační komise z kardiologie. Za tu dobu vyzkoušel značnou část současných kardiologů.

Prof. Vladimír Staněk byl zvolen v roce 1990 předsedou Československé a České kardiologické společnosti (do roku 1995). Od roku 1993 byl šéfredaktorem čtenářsky atraktivního časopisu *Cor et Vasa*, z něhož se pod jeho vedením stal oficiální časopis České kardiologické společnosti. Byl také jmenován čestným členem České kardiologické společnosti.

Profesorem vnitřního lékařství byl jmenován Vladimír Staněk v roce 1998 na Masarykově univerzitě v Brně.

Rád přednáší práce z oblasti historického vývoje léčby akutního infarktu myokardu, naposledy měl slavnostní přednášku na toto téma při příležitosti 75. výročí založení České kardiologické společnosti 16. 11. 2004.

Na své oblíbené „plantáži“

Vladimír Staněk je znám i jako milovník „rychlých kol“

Manželka prof. Vladimíra Staňka je interní lékařka, pracuje v Thomayerově fakultní nemocnici v Praze-Krči a patří k velmi pečlivým internistům. Manželé Staňkovi mají dvě dcery, jedna je lékařkou, druhá pracuje jako manažerka v zahraniční bance.

Prof. Vladimír Staněk je vynikající kardiolog s klinickým citem i rozhledem. Je autorem nebo spoluautorem šesti monografií a 305 odborných publikací, z nichž jedna třetina byla uveřejněna v impaktovaných časopisech v zahraničí. Obsáhla je i jeho pedagogická činnost.

Vladimír Staněk má také různé koníčky. Jedním z nich je zahradičství – rád pěstuje rajská jablíčka a hroznové víno na své zahradě v Praze-Modřanech.

Jeho hlavním koníčkem jsou však rychlé vozy. Je držitelem rychlostních rekordů, policejními vozy nebyl dostižen. Z mnoha aut, která vlastnil – počínaje Simcou 1501, přes Fiat Rallye (se kterým havaroval), přes Jaguár a Mercedes – zakotvil u vynikajícího BMW sedmičkové řady. Tímto vozem rád jezdí na sever Čech do Liberce, kde tráví volné chvíle ve svém rekreačním domě.

Milý Vladimíre, blahopřeji Ti k zaslouženému udělení Zlaté medaile prof. Libenského. Do dalších let Ti přeji dobré zdraví, stále humor a jen s tím autem trochu zpomal, alespoň místo 200/km/h. na takových 170 km/h.

Tvůj bývalý učitel, ale brzy poté přítel.

Jiří Widimský

Profesor MUDr. Pavel Bravený, CSc.

Poprvé ve čtyřleté historii udělování této medaile dostal toto ocenění ne klinický kardiolog, ale fyziolog a kardiolog experimentální. Profesor Bravený je pro mne nejen jeden z nejvýznamnějších fyziologů a experimentálních kardiologů, ale současně spolužák z medicíny a velký přítel mých i manželčiny rodičů.

Prof. MUDr. Pavel Bravený, CSc., se narodil 25. 1. 1931 v Brně a téměř celý život zůstal svému rodnému městu věrný. Po maturitě se zapsal na Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity, kde jej od počátku zaujala fyziologie. Po promoci v roce 1956 byl nejprve (spolu s MUDr. J. Špinarem st.) nucen nastoupit v nemocnici v Nových Zámcích, brzy se mu ale podařilo dostat konkursem na vysněný Fyziologický ústav v Brně a stal se nejbližším spolupracovníkem přednosty ústavu, profesora V. Kruty. Publikoval s ním v šedesátých letech řadu prioritních studií o autonomním řízení srdeční stažlivosti v angličtině, francouzštině i němčině a na základě těchto publikací získal stipendia v Nizozemsku a v USA. V roce 1969 se habilitoval, ale po normalizačních prověrkách musel pro svůj postoj z ústavu odejít; poté až do roku 1990 pracoval jako vědecký pracovník na II. interní klinice ve Fakultní nemocnici u sv. Anny, nejprve pod vedením prof. Hendricha, později pod vedením prof. Klabusaye. V roce 1972 byl jedním ze zakladatelů Komise experimentální kardiologie, jíž předsedal celých 25 let.

V letech 1982–1986 působil jako profesor fyziologie na univerzitě v Kuvajtu.

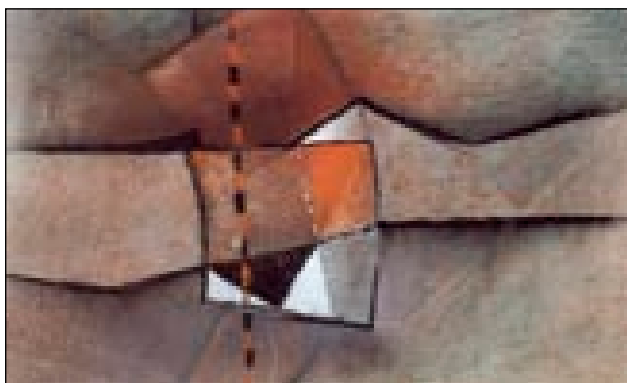
Po revoluci v roce 1989 se stal jednou z nejuznávanějších osobností brněnské lékařské fakulty. V roce 1990 byl jmenován profesorem na Masarykově univerzitě a přednostou Fyziologického ústavu Lékařské fakulty v Brně. Zastá-

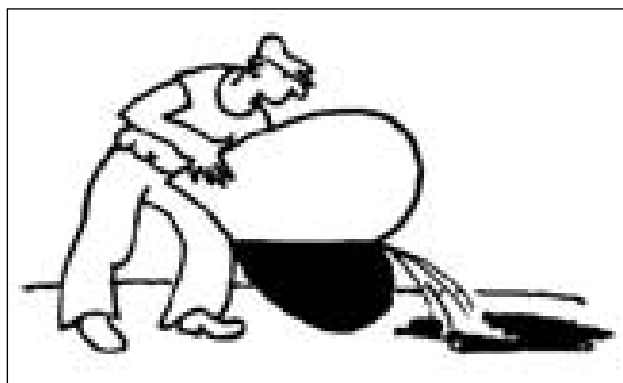
Jedno z prvních jednání Komise experimentální kardiologie. Směrem zleva doprava (bez titulů) Widimský, Staněk, Dvořák, Bravený

Prof. Bravený při udělení ceny Masarykovy univerzity

Ukázka malířské tvorby prof. Braveného

Ukázka z cyklu „Srdce v lidových příslovích“ – Vylévat si srdce

val řadu akademických funkcí, byl proděkanem, prvním porevolučním děkanem Lékařské fakulty v Brně (1990–1991), předsedou senátu a po dvě funkční období prorektorem pro vědu na Masarykově univerzitě (1992–1998). V roce 1995 předsedal světovému kongresu Mezinárodní společnosti pro výzkum srdce (ISHR). Od roku 2001 je profesorem emeritním.

Je čestným členem České lékařské společnosti J. E. Purkyně, České fyziologické společnosti a České kardiologické společnosti, členem České lékařské akademie, International Academy of Cardiovascular Sciences a International Society for Heart Research. Pracoval v řadě domácích komisí a rad v oblasti organizace vědy. Je nositelem Zlaté medaile Masarykovy univerzity, její Lékařské fakulty, Ceny Nadace Universita Masarykiana, Ceny Ministerstva školství, Laufbergerovy medaile aj. Je autorem téměř dvou set odborných prací, čtyř monografií a více než dvou set příležitostných, populárně vědeckých a esejistických článků.

Od nejútlejšího dětství projevoval výtvarné sklony, jež do zralého věku pěstoval pod dohledem akademických malířů

O. Zeminy, R. Hliněnského a L. Ochrymčuka. V počátcích byl ovlivněn kubismem, skupinou 42 a dílem B. Laciny. Od figurální a krajinářské tematiky dospěl k abstrakci, pro kterou našel adekvátní techniku hlavně v pastelu. Od roku 1980 měl devět samostatných výstav, většinou v brněnském akademickém prostředí. V roce 2005 přijal nabídku ilustrovat svým cyklem „Srdce v lidových příslovích“ knihu autorů Špinar a Vítovec: Jak dobře žít s nemocným srdcem.

Prof. Bravený je 50 let šťastně ženatý s manželkou Jiřinou (praktická lékařka), má dva velmi úspěšné syny a několik vnoučat. Stále se věnuje výtvarnému umění, řídí automobil a pravidelně dochází do Fyziologického ústavu, kde pomáhá s vědeckou prací mladým kolegům. Vychoval již několik generací fyziologů a experimentálních kardiologů, byl oficiálním i neoficiálním recenzentem několika kandidátských a docentských prací, do nichž vnášel nejen obrovské poznatky, ale i lidskost a některé jeho výroky jsou nezapomenutelné, nedocenitelné a nepublikovatelné.

Jindřich Špinar